



**KSIĄŻNICA
BESKIDZKA**



instytut muzyki i tańca
■■■■■

Projekt edukacyjny „Tanecznym krokiem cały rok z Kolbergiem”

Konspekt lekcji z cyklu: Z ludowego skarbcza

Autor: Joanna Dziemińska

Szkoła: podstawowa/gimnazjum

Klasa: IV klasa/I klasa

Temat lekcji: Rodzina – skarbiec informacji

Cele poznawcze:

1. Zapoznanie uczniów z rodzajem źródeł historycznych.

Cele operacyjne

- uczeń zna definicje źródła historycznego
- uczeń potrafi wskazać podział źródła na materialne i niematerialne
- uczeń potrafi wskazać przykłady źródeł niematerialnych (legandy, obyczaje)
- uczeń potrafi wskazać podział źródeł materialnych na pisane i niepisane
- uczeń potrafi wskazać przykłady źródeł materialnych pisanych (opisowe, narracyjne, normatywne, epistolarne, biograficzne)
- uczeń potrafi wskazać przykłady źródeł materialnych niepisanych (źródła archeologiczne, ikonografia, sztuka)
- uczeń potrafi wskazać podział źródeł ze względu na pochodzenie zawartych w nich informacji
- uczeń potrafi wskazać przykłady źródeł bezpośrednich
- uczeń potrafi wskazać przykłady źródeł

2. Zapoznanie się z pamiątkami rodzinnymi przyniesionymi przez uczniów.

Cele operacyjne

- uczeń potrafi określić rodzaj przedstawianego źródła historycznego
- uczeń rozumie wartość przedstawianych pamiątek rodzinnych

3. Przedstawienie nauk pomocniczych historii jako elementów pozwalających na badanie dziejów swojej rodziny.

Cele operacyjne

- uczeń zna pojęcie genealogia
- uczeń potrafi wykonać własne drzewo genealogiczne
- uczeń zna pojęcie heraldyka
- uczeń zna pojęcie sfragistyka
- uczeń rozumie, jak nauki pomocnicze historii pomagają w badaniach historii własnej rodziny

Taksonomia ABC:

A – uczeń wie:

- uczeń potrafi wskazać przykłady źródeł niematerialnych (legendy, obyczaje)
- uczeń potrafi wskazać przykłady źródeł materialnych pisanych (opisowe, narracyjne, normatywne, epistolarne, biograficzne)
- uczeń potrafi wskazać przykłady źródeł materialnych niepisanych (źródła archeologiczne, ikonografia, sztuka)
- uczeń potrafi wskazać przykłady źródeł bezpośrednich
- uczeń potrafi wskazać przykłady źródeł

B – uczeń rozumie:

- uczeń potrafi wskazać podział źródła na materialne i niematerialne
- uczeń potrafi wskazać podział źródeł materialnych na pisane i niepisane
- uczeń potrafi wskazać podział źródeł ze względu na pochodzenie zawartych w nich informacji
- uczeń zna pojęcie genealogia
- uczeń zna pojęcie heraldyka
- uczeń zna pojęcie sfragistyka

C – uczeń rozumie w sytuacjach typowych:

- uczeń potrafi określić rodzaj przedstawianego źródła historycznego

D – uczeń rozumie w sytuacjach nietypowych:

- uczeń rozumie wartość przedstawianych pamiątek rodzinnych
- uczeń potrafi wykonać własne drzewo genealogiczne
- uczeń rozumie, jak nauki pomocnicze historii pomagają w badaniach historii własnej rodziny

Typ lekcji: kontynuacja poprzedniej lekcji

Środki dydaktyczne: przyniesione przez uczniów pamiątki rodzinne

Metody pracy: burza mózgów, prezentacja uczniów, opis

Czas trwania: 45 minut

Czas		Ogniwa lekcji	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia
3	W P R O W A D Z E N I E	Czynności organizacyjno-porządkowe	- zaprowadzenie ładu w klasie - sprawdzenie obecności	
7		Rekapitulacja wtórna	- nawiązanie do poprzedniej lekcji - sformułowanie pytań: 1. Czym zajmuje się etnografia? 2. Kim był Oskar Kolberg?	Wyznaczony uczeń odpowiada na pytania.
3		Ogniwo wiążące	- podyktowanie tematu: Rodzina – skarbiec informacji	Uczeń zapisuje temat.
25	R O Z W I N I Ę C I E	Opracowanie nowego materiału	Opracowanie materiału w punktach: 1. Zapoznanie uczniów z rodzajem źródeł historycznych – burza mózgów. 2. Zapoznanie się z pamiątkami rodzinnymi przyniesionymi przez uczniów. 3. Przedstawienie nauk pomocniczych historii jako elementów pozwalających na badanie dziejów swojej rodziny – opis.	1. Uczniowie podają przykłady różnego typu źródeł. 2. Uczniowie prezentują przyniesione z domu pamiątki rodzinne i określają ich rodzaj. 3. Uczniowie słuchają.
5	P O D S U M O W A N	Rekapitulacja pierwotna	Nauczyciel zadaje pytania: 1. Jakim rodzajem źródła jest list? 2. Dlaczego pamiątki rodzinne są ważne?	Wybrani bądź chętni uczniowie odpowiadają na pytania.

	I E			
1		Zlecenie pracy domowej	Przygotowanie drzewa genealogicznego przez uczniów na podstawie informacji uzyskanych od rodziny, zawierających informacje: data urodzenia, data zgonu, zawód wykonywany przez członków rodziny (wraz ze zdjęciami).	Uczniowie zapisują zadanie domowe.
1		Ocena uczniów	Wpisanie plusów lub ocen za aktywność na lekcji.	

Propozycje dodatkowe do tematu: Rodzina – skarbiec informacji (ćwiczenia utrwalające zdobyte wiadomości):

- uczniowie przynoszą na lekcję pamiątki rodzinne dotyczące jednego ze swoich przodków (dokumenty, odznaczenia, itp.) oraz opowiadają historię z nim związaną
- poznanie przez uczniów podziału źródeł historycznych na podstawie przyniesionych przez nich pamiątek rodzinnych
- zapoznanie uczniów z działami nauk pomocniczych historii oraz zachęcenie, by z ich pomocą badali historię swojej rodziny

Więcej informacji można uzyskać w Książnicy Beskidzkiej w Bielsku-Białej lub w najbliższej bibliotece.

Źródła dostępne w Książnicy Beskidzkiej:

- G. Kieniewiczowa, *Pamiętka powstań narodowych w zbiorach Muzeum Historycznego m.st. Warszawy*, Warszawa 1988.
P. Laskowicz, *Księga genealogiczna twojej rodziny: praktyczny poradnik*, Warszawa 2005.
M. Nowaczyk, *Poszukiwanie przodków: genealogia dla każdego*, Warszawa 2005.
R.T. Prinke, *Poradnik geneologa amatora*, Poznań 2006.

Z ludowego skarbca



Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego